

Nr 128.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt förre underofficeren av 3:e graden vid flottan K. E. V. Andersson; given Stockholms slott den 6 mars 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1925.

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Hansson anför:

Uti en den 18 januari 1924 dagtecknad skrift har förre konstituerade underofficeren av 3:e graden vid flottan Karl Ernst Vilhelm Andersson anhållit att bliva tilldelad pension.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Andersson, som är född den 4 augusti 1884, under tiden den 1 november 1901—den 31 oktober 1907 varit anställd vid Karlskrona kustartilleriregemente; att han den 1 december 1911 inskrivits vid sjömanskåren och den 31 december 1918 konstituerats till underofficer av 3:e graden vid flottan; att Anderssons hälsotillstånd seder-

Bihang till riksdagens protokoll 925. 1 saml. 108 häft. (Nr 128—130.) 175 25 1

mera ansetts vara sådant, att han icke kunnat föreslås till erhållande av fullmakt å underofficersbeställningen, på grund varav han, efter det av Kungl. Maj:t meddelat särskilt tillstånd för honom att kvarstå i tjänsten tilländagått, därifrån entledigats från och med den 1 juli 1923; att Andersson lede av kronisk lungsjukdom, som dock icke konstaterats vara obotlig; att denna sjukdom måste anses stå i samband med i tjänsten ådragen lungsjukdom, varav Andersson tidvis lidit redan under åren 1914—1916; att hans arbetsförmåga till följd av berörda sjuklighet torde kunna anses vara nedsatt till hälften; samt att Andersson är medellös och har, jämte hustru, fem minderåriga barn att försörja.

Tillika inhämtas, att direktionen över flottans pensionskassa, i anledning av en utav Andersson hos direktionen gjord ansökning om pension, den 14 december 1923 meddelat det beslut, att — enär Andersson, som i avseende å ålder och tjänstetid icke uppfyllt föreskrivna villkor för erhållande av pension från nämnda pensionskassa, icke blivit avskedad från sin tjänst vid flottan på den grund, att han i följd av sjukdom vore oförmögen till vidare tjänstgöring, utan jämlikt bestämmelserna i § 167 mom. 4 av reglemente för marinen, del I — direktionen funne Andersson icke berättigad till pension från kassan.

Stationsbefälhavaren vid flottans station i Karlskrona har med överlämnande av Anderssons ansökning framhållit, bland annat, hurusom Andersson å ena sidan, till följd av att han konstituerats till underofficer av 3:e graden berövats möjlighet att på grund av sin sjukdom erhålla ersättning enligt förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, samt å andra sidan, därigenom att han avskedats från sin beställning vid flottan, icke till följd av otjänstbarhet utan därför att han på grund av sitt hälsotillstånd icke ansågs kunna föreslås till erhållande av fullmakt å beställningen, icke blivit pensionsberättigad. Med hänsyn härtill ävensom till de ömmande omständigheter, som föreläge beträffande Andersson, hemställde stationsbefälhavaren, huruvida icke Kungl. Maj:t ville finna skäl att föreslå Andersson till erhållande av pension.

Direktionen över flottans pensionskassa har i utlåtande den 5 mars 1924 framhållit, att den kroniska lungkatarr, varav Andersson nu lede och vilken för framtiden torde komma att nedsätta hans arbetsförmåga till hälften, otvivelaktigt grundlagts och bragts till utveckling genom utövning av kronans tjänst. Enär Anderssons hälsotillstånd efter treårig tjänstetid som konstituerad underofficer av 3:e graden på grund av nämnda sjukdom varit sådant, att han ej kunnat föreslås till erhållande av fullmakt å tjänsten utan måst avskedas på grund av bestämmelserna i reglemente för marinen, del I, § 167 mom. 4, vadan alltså sjukdomen i fråga måste anses — om än indirekt — hava varit orsaken till sökandens avsked, och då Andersson tjänat kronan i 17 år 7 månader samt levde i bekymmersamma ekonomiska omständigheter, tillstyrkte direktionen, att pension tilldelades honom med samma

belopp, som skulle hava tillkommit honom, därest han vid avskedet innehåft fullmakt såsom underofficer av 3:e graden, utgörande pension 480 kronor och fyllnadspension 240 kronor eller tillhoppa 720 kronor. Direktionen har vidare erinrat, att Andersson, som icke uppnått den åldersgräns, som skulle berättigad honom till pension och fyllnadspension, därför icke heller skulle varit berättigad till pensionsförbättring enligt kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336). Med hänsyn till att riksdagen emellertid i ett flertal fall, då beställningshavare före uppnådd pensionsålder erhållit avsked på grund av sjukdom, medgivit pensionsförbättring, vars belopp beräknats enligt vissa enhetliga grunder, tillstyrkte direktionen även att Andersson måtte få uppbära pensionsförbättring enligt nämnda grunder med ett belopp av 495 kronor. Anderssons sammanlagda pensionsförmåner skulle sålunda komma att utgöra 1,215 kronor, och hemställde direktionen, att han måtte från och med dagen näst efter den, då avgång från tjänsten ägt rum, eller den 1 juli 1923, få å allmänna indragningsstaten uppbära årlig pension med sagda belopp, 1,215 kronor.

Statskontoret, som den 14 mars 1924 avgivit yttrande i ärendet, har därvid anfört, att med hänsyn till föreliggande omständigheter goda skäl visserligen måste anses föreligga för beredande av någon pension åt sökanden, men enligt statskontorets mening kunde förhållandena knappast anses böra påkalla, att sökanden skulle erhålla samma pensionsbelopp, som skulle hava tillkommit en ordinarie underofficer av 3:e lönegraden, som avskedats på grund av skada eller sjukdom ådragen i tjänsten. Då någon rätt till sådan pension icke förefunnes, syntes pensionens belopp lämpligen böra anpassas efter vad som under för handen varande förhållanden kunde anses skäligt. På grund härav och då av utredningen syntes framgå, att sökandens arbetsförmåga kunde antagas vara till följd av sjukdomen nedsatt till hälften, samt sökanden alltså icke kunde anses alldeles sakna förvärvsförmåga, ville det synas statskontoret, som om i detta fall ett pensionsbelopp av 700 kronor kunde anses skäligt, om hänsyn tillika toges därtill, att sökanden såsom innehavare av en sådan pension bleve berättigad till pensionstillägg å 180 kronor och under nuvarande förhållanden jämväl till dyrtidstillägg å sammanlagda förmånerna, beräknat efter de gynnsammare grunderna. Statskontoret hemställde alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Andersson finge från och med den 1 juli 1923 under sin återstående livstid åtnjuta pension å allmänna indragningsstaten till belopp av 700 kronor årligen.

Härefter har *Kungl. Maj:t* genom beslut den 11 april 1924 medgivit, att till Andersson finge tills vidare, räknat från och med den 1 juli 1923, från sjöförsvarets anslag till extra utgifter utbetalas understöd med 75 kronor vid varje månads utgång, intill dess frågan om beredande av pension åt honom blivit slutligt prövad, med skyldighet för Andersson att, i den mån pension kunde bliva honom tillerkänd jämväl för tid, varunder han uppburit det sålunda medgivna understödet, till nämnda anslag återbetala därifrån

för sådan tid uppburna understödsmedel, vilken återbetalning finge ske genom överföring av till betalning förfallna pensionsmedel och därå eventuellt belöpande dyrtidstillägg.

Departements-
chefen.

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter anser jag skäligt, att pension beredes Andersson. I fråga om pensionsbeloppets storlek ansluter jag mig till statskontorets förslag. Pensionen torde böra utgå från och med den 1 juli 1923, och böra vid dess tillgodonjutande förenämnda, av Kungl. Maj:t den 11 april 1924 meddelade bestämmelser iakttagas.

I anslutning till vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förre konstituerade underofficieren av 3:e graden vid flottan Karl Ernst Vilhelm Andersson må fråu och med den 1 juli 1923 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 700 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Tor Ericsson-Årje.